تاثیر سیاست خارجی آمریکا بر جهت‌گیری سیاسی دانشگاه‌ها

نویسنده گاردین معتقد است که پیامدهای امنیتی جنگ عراق تاثیری محسوس بر نظام آموزش عالی آمریکا از خود باقی گذاشته است و باعث شده که آزادی بیان اساتید تا حدودی تحت تاثیر قرار گیرد. با توجه به این نکته اساسی که روزنامه انگلیسی گاردین متعلق به طیف چپ و نقاد سیاست خارجی دولت بوش است توجه شما را به بخش پایانی مقاله جلب می نماییم.

■■■

گری یونگ
ترجمه: علیرضا عبادتی

گلیتلین را به خاطرسخنرانی ضدجنگ همکارش در ماه مارس سال ۲۰۰۳ به باد انتقاد گرفته بود. هورورویتز می گوید نیکلاس دوجنوآ وضعیت سربازان آمریکایی را به وضعیت آنها در موگادیشوی سومالی تشبیه کرده در حالی که گلیتلین می گوید هرگز در آن سخنرانی شرکت نداشته است و نیکلاس دوجنوآ را هم هرگز ملاقات نکرده و نمی شناسد. هورورویتز همچنین گلیتلین را به این خاطر مورد نکوهش قرار می دهد که ذهن دانشجویانش را در معرض تئوری ها و نظرات مظهر چپگرایان «یورگن هابرماس» قرار می دهد اما هورورویتز انصاف به خرج نداده که همین گلیتلین در درس هایش مطالبی از افلاطون، ارسطو، هابس، لوک، بیورک، آدام اسمیت و انجیل نیز ارائه می کند.

گلیتلین در دفاع از خود می گوید: روش تحقیق هورورویتز شباهت زیادی به چیدن گیلاس دارد اما آنچه او با این روش به دست آورده گیلاس نیست آلوی خشک است.

ویکتور ناواسکی استاد روزنامه نگاری دانشگاه کلمبیا نیز در فهرست سیاه هورورویتز است. ناواسکی ناشر مجله چپگرای Nation (به معنی ملت) و رئیس «کلمبیا جورنالیسم ریویو» در کتاب هورورویتز متهم به تامین پشتوانه مالی برای چپگرایان و سازماندهی و دعوت از چهره های برجسته چپگرا نظیر «مایکل تاماسکی» از مجله معروف امریکن پراسپکت (به معنی دورنمای آمریکایی) و «هندریک هرتزبرگ» از نیویورکر است. ولی واقعیت این است که ناواسکی خیلی بیشتر از محافظه کاران انصاف به خرج داده. به عنوان مثال از «بیل اوریلی» مجری معروف شبکه تلویزیونی فاکس نیوز و سردبیر مجله راستگرای ویکی استاندارد در دانشگاه کلمبیا هم برای ایراد سخنرانی دعوت کرده است. ناواسکی در پاسخ به این اتهام که پشتوانه مالی «کلمبیا ژورنالیسم ریویو» است گفته است که تاکنون فقط یک بار در وجه این مجله چک کشیده و آن هم برای این بوده که مجله برای او حق التحریر درنظر گرفته و ناواسکی آن پول را به مجله برگردانده است.

ناواسکی می گوید: «اگر به خاطر اشتباه های فاحش در این کتاب نبود باعث افتخار من بود که نامم در این فهرست گنجانده شود هر چند که برای خودم شایستگی کافی برای حضور در چنین فهرستی نمی بینم. چون فکر نمی کنم کسی به شکل جدی مرا تهدید یا خطری علیه جمهوریخواهان تلقی کند.»

جالب اینجا است هورورویتز کسانی را که او را به مک کارتی تشبیه می کنند به داشتن رویه‌ای شبیه به مک کارتی متهم می کند و [با وجودی که خود در کتابش انگشت اتهام و افترا به سوی دیگران دراز کرده] می گوید: «آنها به من افترا می زنند. این سیاست استالینی است.»

اما هورورویتز دلایل کافی برای اثبات استدلال اصلی خود ارائه نمی کند که گرایش های سیاسی موجود بستگی به توانایی معلمان در رعایت تعادل، انصاف و کفایت دارد. هم در فهرست «۳۰ کثافت» اندرو جونز و هم در فهرست سیاه کتاب هورورویتز انتقاداتی به استادان و سخنرانان دانشگاه شده اما در هیچ یک شواهد کافی از تخطی این استادان به دست نداده است، فقط به مطالبی اشاره شده که این استادان در خارج از کلاس و در محافل دوستانه عنوان کرده‌اند و هرگز دانشجویان خود را به خاطر داشتن عقاید راستگرا مسخره نکرده‌اند.

هیچ کس انکار نمی کند که در میان استادان با عقاید لیبرالی و چپ کسانی پیدا می شوند که اصول اخلاقی و انصاف را رعایت نمی کنند. همان طور که «راسل جاکوبای» در روزنامه «نیشن» استدلال می کند: «آموزش عالی در ایالات متحده قلمروی گسترده است که به حدود یک میلیون استاد دانشگاه می بالد. به هر حال بخش ناچیزی از این استادان بی کفایت و بی قابلیت هستند، برخی از آنان میهن پرستان افراطی یا بنیادگرا و عده‌ای هم چپگرای ناشی و دست و پا چلفتی اند. طبیعی است که اگر این استادان عرف را رعایت نکنند یا به اعتبار دانشگاه لطمه وارد کنند باید مورد نکوهش و بازخواست قرار بگیرند. همچنین در همین راستا از ۱۵ میلیون دانشجویی که در ایالات متحده مشغول تحصیل هستند بخش کوچکی متحجر، جزمی و افراطی اند.»

طبیعی است که هورورویتز با کار این استادان مخالف نیست بلکه از ایدئولوژی آنان چه در داخل کلاس و چه در خارج آن نگران است. حمله سیاسی به روشنفکران تازگی ندارد. این موضوع خاص ایالات متحده هم نیست. در سحرگاه تمدن غرب سقراط را محاکمه کردند و اتهام او «پر کردن اذهان جوانان با عقاید نادرست» بود. مائو نیز حین انقلاب فرهنگی استادان دانشگاه را هدف قرار داد و تحقیر کرد. مارک اسمیت مدیر روابط دولت، اتحادیه استادان و انجمن استادان دانشگاه می گوید شدت و ضعف این انتقادات بستگی به جو سیاسی دارد. کمی بعد از جنگ جهانی اول ملاک تعیین کننده کسانی بودند که با شرکت آمریکا در جنگ مخالف بودند و از انقلاب روسیه پشتیبانی می کردند. در دهه ۱۹۵۰ کمونیست ها در مرکز انتقاد قرار داشتند، در دهه ۱۹۸۰ استادان مرکز مطالعات آمریکای لاتین و در دهه ۱۹۹۰ «لین چنی» همسر دیک چنی معاون اول کنونی رئیس جمهور آمریکا، رئیس «موقوفات ملی در امور انسانی» بود. چنی در اوایل دهه ۱۹۹۰ موضوع «صحت سیاسی» را مطرح کرد. او در تعداد زیادی از دانشکده های علوم انسانی سخنرانی کرد و ادعای او این بود: «در تلقی عامه مردم حقیقت وجود ندارد. هر آنچه به نظر ما درست و حقیقی به نظر می رسد براساس منافع سیاسی ما شکل می گیرد. . . از آنجایی که حقیقت وجود ندارد. . . اعضای دانشگاه ها به خود حق می دهند در کلاس های خود تمایلات سیاسی خود را مطرح کنند.»

«اسمیت» می گوید تاریخ تکرار می شود و هر بار مانند چرخه اتفاق های مشابه رخ می دهد.

هورورویتز اولین کسی نیست که این نوع انتقاد را اختراع کرده است. در واقع سرمایه او ضدیت موجود علیه روشنفکران و ترس از مخالف است.

عده زیادی از تحلیلگران بر این باورند که این موج جدید تعقیب و آزار در اثر واکنش رسمی دولت به حادثه یازده سپتامبر تشدید شده است. دو ماه بعد از حملات تروریستی شورای محافظه کار «اولیا و دانش آموزان» یا ACTA ـ که با سرمایه گذاری لین چنی در سال ۱۹۹۵ بنا نهاده شد- دانشکده ها و دانشگاه ها را با اصطلاح «حلقه ضعیف» توصیف کرده و واکنش آنان در مقابل حملات تروریستی را ضعیف دانست و از استادان دانشگاه و سخنوران خواست که از تمدن غربی دفاع کنند. جری مارتین ریاست این شورا در گزارشی با عنوان «دفاع از تمدن: دانشگاه های ما چطور در حق آمریکا کوتاهی کردند و اکنون چه کار باید کرد» نوشت: «این حقیقت است که باید با شور و هیجان از دانشگاه ها دفاع کرد اما این باعث نمی شود که از نقد مستثنی باشند. حقیقت این است: آکادمی ها (منظور دانشگاه ها) تنها بخشی از جامعه آمریکا بود که به حملات تروریستی علیه آمریکا پاسخی یکپارچه و متفق القول نداد.» صرف نظر از صحت و سقم و اصل و منشاء این موج علیه استادان دانشگاه برخی عقیده دارند که این حملات به هر حال تاثیر خود را برجای می گذارد. گلیتلین در این باره می گوید: «در پس این رفتار احمقانه، مکر و نیرنگی نهفته است. قصد آنان بزرگنمایی خودشان نیست. این حملات هدفمند علیه بخش های بسیار محدودی است که در کنترل راستگرایان نیست. معلوم نیست که تا چه حد این حملات بر سرنوشت راستگرایان تاثیر دارد اما حداقل فایده آن جمع آوری اعانه است.»

عده دیگری از تحلیلگران هم معتقدند اگرچه تعدی به چند استاد نگران کننده است، اما در مورد تاثیر آن بر کل جامعه دانشگاهی اغراق شده است. یکی از نمونه های شاخص این مسئله مقاله اخیر دو استاد برجسته دانشگاه است که در «لاندن رویو آو بوکس» به چاپ رسیده است. آنها استدلال کرده‌اند که چانه زنی های (لابی های) طرفدار اسرائیل بر سیاست خارجی ایالات متحده تاثیر مخرب دارد. با این اظهارنظر «استفن والت» و «جان میرشایمر» به ضدیت با یهودیان متهم شدند و طبیعی است که موافقان این اساتید دانشگاه، این نوع اتهام ها را با اصطلاح «مک کارتیسم» توصیف می کنند.

کمی بعد از انتشار مقاله خبر رسید که والت یکی از دو نویسنده مقاله یاد شده از ریاست مدرسه عالی کندی در دانشگاه هاروارد کناره گیری می کند، ضمن آنکه مقاله وی را از وب سایت دانشگاه حذف کردند. با وجود این دانشکده کندی و همکاران والت گفتند که کناره گیری «والت» از مدتی قبل مطرح شده است. این مدرسه عالی در توجیه حذف مقاله والت از وب سایت دانشگاه این توضیح را داد: «تنها قصد و نیت حذف این مقاله، پایان دادن به تشویش اذهان عمومی بود و به هیچ وجه دلیل آن برخلاف برداشت ها و تفسیرهای مطرح شده این نیست که دانشگاه قصد دارد یکی از برجسته ترین استادان ارشد خود را منزوی کرده و از وی فاصله بگیرد.» «میرشایمر» که در نوشتن مقاله یاد شده با «استفن والت» همکاری داشته در واکنش به اقدام مدرسه عالی کندی گفته است: «رفتار دانشگاه شیکاگو و هاروارد در شرایط دشوار و بحرانی قابل تحسین است. دانشگاه هایی که ما به آن تعلق داریم کاملاً از ما پشتیبانی کردند [یعنی دانشگاهی که استفن والت در آن تدریس می کرد حاضر نشد از استاد خود حمایت کند].» این اقدام موجب شگفتی این دو نویسنده مقاله شده و میرشایمر می گوید مردم حق دارند آزرده خاطر شوند اما وقتی که اطلاعات نادرست منتشر شود یا آن که این اطلاعات یا اظهارنظرها به قانون تبدیل شود.

«جون وینر» استاد تاریخ دانشگاه کالیفرنیای لس آنجلس (UCLA) می گوید: «این مسائل بسیار نگران کننده است. اما فکر نمی کنم که دانشجویان مایل باشند چنین اتفاق هایی در دانشگاه بیفتد. تشکیل انجمن دانش آموزی «بروین» ناشی از جاه طلبی بوده و روی فردی که دست به این کار زده [اندرو جونز] سرمایه گذاری زیادی صورت گرفته است. به هر حال لحظات هولناکی نظیر این همیشه به وجود می آید اما به سرعت وضع به حالت عادی برمی گردد.» دوبوآ نیز می گوید: «معلوم نیست که این اقدام نسنجیده و ناسالم حاصل کار مشتی از مردم است یا آن که تعداد انگشت شماری در آن دخالت دارند.»

اما به هر حال چنین اقداماتی، تاثیر روی تعداد زیادی از افراد اجتماع باقی می گذارد، گیلوری در این زمینه می گوید: «به هر حال این حملات [به اساتید و روشنفکران] تاثیر خود را بر جای می گذارد. یا باید مطالب از پیش تعیین شده را تدریس کنید یا آن که خود را برای پیامدهای تصمیم خود آماده کنید، در این صورت باید به شدت مواظب حرف های خود باشید. شاید اگر روی این کار نام «خودسانسوری» بگذاریم نسنجیده و خام باشد اما به هر حال در چنین فضایی هر کسی مجبور می شود مواظب اطراف خود باشد.»

بخش پایانی

منبع: گاردین

خبرها

اختلاف در ائتلاف پرودی

ایلنا: ائتلاف چپ گرای «رومانو پرودی» نخست وزیر آینده ایتالیا که در انتخابات پارلمانی ماه آوریل با اختلاف کمی به پیروزی رسید، اکنون با مشکلات زیادی روبه رو شده است. آسوشیتدپرس گزارش داد پس از اینکه «کلمنته ماسته لا» رهبر حزب کوچک دموکرات مسیحی اعلام کرد که در دولت جدید شرکت نخواهد کرد، بین اعضای ائتلاف پرودی اختلاف ایجاد شده است. ماسته لا در مصاحبه با یکی از روزنامه های رم گفت که «بیرون حکومت ایتالیا می ایستد و چیزی برای تقسیم با آن ندارد.» بنابراین گزارش ماسته لا افزود: «حزب وی تاکنون در عوض دادن رای باارزش به پرودی، چیزی دریافت نکرده است.» او تاکید کرد: «بدون در نظر گرفتن اهمیت متحدان توسط پرودی همه چیز قبل از آغاز به پایان خواهد رسید.» از سویی دیگر رومانو پرودی که قرار است سمت نخست وزیری ایتالیا را به مدت پنج سال در دست بگیرد، به خبرنگاران گفت: «ما همچنان یکپارچه هستیم و در طول این پنج سال در کنار یکدیگر خواهیم ایستاد.» دادگاه تجدیدنظر ایتالیا با تاکید بر پیروزی رومانو پرودی در انتخابات پارلمانی اعلام کرد که وی در مجلس سنا با دو کرسی اختلاف حائز اکثریت آرا شده است.

بررسی سند سیاست خارجی انگلیس

ایرنا: «کمیسیون روابط خارجی مجلس عوام انگلیس» روز دوشنبه اعلام کرد که قصد دارد راهبرد سیاست خارجی اعلام شده توسط وزارت خارجه این کشور را نقد و بررسی کند. وزارت خارجه انگلیس ماه گذشته خط مشی خارجی این کشور را تحت عنوان «دیپلماسی فعال در جهانی در حال تغییر، اولویت های بین المللی انگلیس» منتشر کرد. «جک استراو» وزیر خارجه انگلیس با اشاره به فرازهایی از این راهبرد، هدف از اجرای آن را «بررسی تغییرات احتمالی در روابط بین المللی و نقش انگلیس در جامعه جهانی در ۱۰ سال آینده» اعلام کرد. سیاست راهبردی وزارت خارجه انگلیس به اولویت های بین المللی لندن و نقش این وزارتخانه در دنبال کردن این اولویت ها ازجمله افزایش رابطه با کشورهای مهمی چون چین و هند اشاره دارد. استراو ماه گذشته با انتشار این راهبرد اولویت های دولت انگلیس در ۱۰ سال آینده را سیاست خارجی این کشور در آسیا و خاورمیانه و همچنین برخورد با مسائلی چون درگیری های منطقه ای، امنیت انرژی و انجام اصلاحات سیاسی در بخش های کلیدی وزارت خارجه انگلیس اعلام کرد.

بازگشایی دانشگاه‌های فرانسه

ایسنا: دانشجویان دانشگاه سوربن فرانسه برای نخستین بار پس از برپایی اعتراضات گسترده علیه قوانین جدید اشتغال زایی کشورشان که باعث تعطیلی این دانشگاه شد، به کلاس های درس بازگشتند، اما پلیس پاریس مجبور شد ۱۵۰ معترض را که می خواستند برای آخرین بار تظاهرات کنند از دانشگاه خارج کند. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس شش هفته پیش وقتی دانشگاه های سراسر کشور تعطیل یا به خاطر موج اعتراضات به ورطه بی نظمی کشیده شده بودند، ساختمان اصلی دانشگاه سوربن در پی تصرف آن در روزهای ۸ تا ۱۱ مارس و یورش نیروهای پلیس به سوی دانشجویان به نمادی از اعتراضات دانشجویی بدل شده است. این در حالی است که روز دوشنبه برخی دانشجویان بار دیگر دست به اعتراض زدند. معترضان دفاتر مختلف دانشگاه را زیر و رو کرده و پیش از برپایی کنفرانسی، کلیه میزهای حیاط دانشگاه را جمع آوری کردند. نیروهای پلیس از دانشجویان خواستند تا همراه آنان از محوطه دانشگاه خارج شوند. کلاس های درس طبق روال عادی برگزار شد و دانشجویان با عبور از کنار خودروهای پلیس وارد دانشگاه سوربن شدند.

مرکل به چین می‌رود

ایرنا: «آنگلا مرکل» صدراعظم آلمان قرار است ماه آینده (مه) یک دیدار سه روزه از چین داشته باشد. «توماس اشتگ» معاون سخنگوی دولت آلمان با بیان این مطلب افزود: «مرکل به همراه «میشایل گلوس» وزیر اقتصاد آلمان و هیات اقتصادی از این کشور از ۲۱ تا ۲۳ مه (از ۳۱ اردیبهشت تا ۲ خرداد) از پکن و شانگهای دیدار می کند.» این سخنگوی دولت آلمان ضمن اعلام اینکه جزئیات این سفر هنوز در حال برنامه ریزی است، گفت: «صدراعظم آلمان در سفر با رئیس جمهوری و نخست وزیر چین دیدار و تبادل نظر خواهد کرد.» آلمان و چین سال ۱۹۷۲ میلادی مناسبات دیپلماسی خود را آغاز کردند.

خبرها

بمب‌گذاران مادرید تحت نظارت نیروهای امنیتی بودند

ایرنا: یک روزنامه اسپانیایی فاش کرد که بیشتر متهمان بمب گذاری های ۱۱ مارس ۲۰۰۴ در مادرید که ۱۹۲ تن کشته و صدها نفر زخمی برجای گذاشت تحت کنترل نیروهای امنیتی این کشور اروپایی قرار داشتند. «ال موندو» نوشت: نیروهای انتظامی و سازمان جاسوسی اسپانیا به صورت مستقیم یا توسط خبرچین های خود، افراد شاخص گروه متهم به انجام انفجارها همچون «جمال احمیدان» معروف به «الچینی» یا «سرحانه بن عبدالمجید فاخت» معروف به «التونسی» را تحت نظر داشتند. «خوان دل اولمو» دادستان ویژه دادسرای ملی اسپانیا برای رسیدگی به این پرونده پس از دو سال رسیدگی به آن، حدود دو هفته پیش دو فرد مزبور را از مهمترین اعضای گروهی معرفی کرد که در انفجارهای ۱۱ مارس دست داشته اند. عامل این انفجارها یک گروه تندرو مغربی وابسته به القاعده اعلام شده و دل اولمو از میان ۱۱۶ فرد بازداشت شده در ارتباط با این پرونده، ۲۹ تن را به دست داشتن در این انفجارها متهم کرده است. به نوشته ال موندو قاضی دل اولمو در دادنامه خود نوشته است که گروه معروف به خلافکاران که در راس آنها الچینی قرار داشته است را نیروهای انتظامی چندین ماه تحت نظر داشته اند. با وجود گذشت بیش از دو سال از انفجارهای ۲۱ اسفند ۱۳۸۲ مادرید، هنوز درباره زمان برپایی دادگاه متهمان خبری اعلام نشده است.

حمله رقیب چاوس به کاسترو

ایلنا: رقیب رئیس جمهوری ونزوئلا در انتخابات ریاست جمهوری کار خود را با حمله به کوبا آغاز کرد. آسوشیتدپرس گزارش داد تئودور پتکوف رهبر سابق شورشیان ونزوئلا که به عنوان رقیب «هوگو چاوس» رئیس جمهوری کنونی این کشور خود را در انتخابات ماه دسامبر نامزد کرده است، گفت که «اگر به عنوان رئیس جمهوری انتخاب شود، مداخله سیاسی آشکار دولت کوبا به رهبری «فیدل کاسترو» در ونزوئلا را نخواهد پذیرفت.» پتکوف در طول برگزاری نشستی مطبوعاتی با خبرنگاران خارجی تاکید کرد که توافق های امضا شده توسط ونزوئلا با کوبا و دیگر کشورها مورد احترام خواهد بود. پتکوف که از هفته گذشته به عنوان رقیب چاوس خود را نامزد انتخابات سوم ماه دسامبر کرده است، افزود: «آنچه که ما نمی توانیم قبول کنیم، مداخله سیاسی آشکار کوبا در امور داخلی ونزوئلا است و این غیرقابل قبول است و نباید ادامه پیدا کند.» او در پاسخ به پرسشی در رابطه با سرنوشت ۲۲ هزار پزشک کوبایی که در مناطق فقیر ونزوئلا مشغول به فعالیت اند، گفت: «این طرح با پشت گرمی دولت کنونی اجرا می شود اما باید طرح توسعه پزشکان ونزوئلایی اجرا شود.» پتکوف همچنین با مساوی دانستن چاوس با «جورج بوش» رئیس جمهوری آمریکا تاکید کرد که هر دو دولت، امپریالیست هستند.